

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.
на пів року . . . . . 10 кор.
на чверть року . . . . . 5 кор.
на місяць . . . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . . 8 рублів
або 18 франків
Подорожче число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очі і душу ми вивеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра єсть» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свята о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунжини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламы неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Парламентарне положенє.

(+) Більш трех годин радив молодоческий клуб в середу над справою білетового податку і ухвалив допустити сю прологу до обради в раді державній лише з слідуєчими услівями: 1. Щоби митовий закон ще в тій сесії був переведений в обидвох палатах, предложений до санкції і щоби митові умови з серпнем були виповіджені. 2. Щоби закон про пенсії вдів і сиріт ще перед білетовим податком був полагоджений і санкціонований. 3. Щоби правительство дало рішучу заяву, що плати диорністів і авскултантів будуть в певнім часі управильнені з доходу білетового податку. 4. В законі про білетовий податок має бути принята примітка, що входить в жите з повисшими законами. 5. Правительство має зложити рішучу заяву, що закон про опусти ґрунтового податку, що стоїть на дневнім порядку, буде санкціонований. 6. Правительство має зложити рішучу заяву про свої наміри що-до рішення язикового питаня в Чехах, Моравії і Шлезку.

Правительство, з яким переговорював опісля др. Пацак, було готове вволити чотиром першим домаганям, однак рішучо відклонило два останні. Задля того молодоческий клуб рішив не допустити до обради білетового податку і вніс в середу пополудни пять наглих внесенєнь, коли тимчасом Всенімці забрали назад свої нагли внесеня. Правительство внесло в середу пополудни предложу прасового закона, яку зараз поставлено на дневнім порядку і загальна думка в парламентарних кругах є така, що обструкційна тактика не відстрашить правительство, а навпаки оно буде всіма способами змагати до того, щоби дійти до обради над предлогами дневного порядку, хоч би як довго ще сесия ради державної мала тривати. Наслідком того відпала би сесия краєвих соймів, між тими і чеського сойму, котрий ще навіть не уконституовав ся і має полагодити пекучі справи, між иньшими податок від пива, конечний для поліпшення краєвих фінансів і учительских плат.

Поаяк в молодоческім клубі побідило скрайне крило і рішило перейти до обструкційної тактики, чеський міністер др. Резек вніс до кабинетової канцелярії поданє о димісію. Наколи димісія буде принята і др. Резек уступить, не буде єго посада ніким иньшим імовірно довгий час обсаджена, а Чехи втратять в раді Корони вельми світлого і рішучого речника своїх справ, якому має чеський нарід завдячити неодна важне придбанє. Наколи розходило ся о оборону чеських справ, не вагав ся др. Резек станути навіть в суперечности з міністром-президентом, а здобувши собі велике довіре у Корони, міг неодну трудну справу перевести і був задля того солино в оці Німців. Тепер сі останні будуть вельми раді, що з ради Корони уступить так небезпечний для них речник чеських інтересів, а се для Німців тим більша вірада, що власні земляки д-ра Резека зробили єго побут в раді Корони неможливим.

Молодоческий клуб, який завдяки незвичайному політичному талантові д-ра Резека, ішов уже довгий час дорогою розумної і успішної реальної політики, подібний тепер до судна, що осіло на пісковій мілині. Доля ся тим сумніша, що властиво не було наміру до того довести. Бажало ся іменно перед закінченєм сесії зробити ефективний опозиційний зворот в надії, що рада державна зараз буде відрочена, тимчасом инакше склало ся. Чеський нарід втратить заступника в раді Корони, сойм чеський не буде міг зібрати ся для полагоди пекучих справ, молодоческий клуб бере на себе одвічальність за спинованє роботи в раді державній, а до того стягає на себе ненависть низших верств суспільних: проживаючих в нужді дневних писарів, вдів і сиріт по урядниках, старих пенсіоністів, що бодай перед смертю сподівались сякої-такої поправи своєї незавидної долі і відрочене знесеня дорогових мит, якого з такою рішучістю домагали ся особливо і чеські аграрники.

Молодоческий клуб новою тактикою не лише відтручує від себе свою шляхту, яка ішла тепер рука в руку з ним, але й иньші парламентарні сторонництва і промощує дорогу елементам в роді Фресля і Зазворки, які опісля не будуть мали спромоги ані снаги заступати достойно інтереси чеського народу, бо окрім похопности до галабурди не стає їм всяких парламентарних спосібностей. Над усім тим повинен молодоческий клуб зріло застановити ся, чи се не є самоубійча політика, чи не веде она до занапащеня інтересів чеського народу.

Лісова господарка над Черемошем.

Тепер придивім ся тим кривдам гуцульских робітників, які они мають зносити від акційного товариства.

Спершу вироблювала там дерево і рубала на примитивних трачках тертиці камера на власне режі. Та господарка і той промисл ішов так жваво, що вже добре йшло, як показав рахунок на кінци нулю від нулі. Бо часто треба було до тої господарки ще доплачувати. Попри камеру гандлювали ще і малі жидівські кунці деревом.

Десь в половині сімдесятих років купили брата Геци Німці з Ельзасу, чи звідки, Ясенів і Путилів, та запахтували у камері просторі ліси на 10 літ. Всядили отже над Черемош ґрубі мілioni. Побудували гати і вичистили русло Черемоша від скал динамітом. Те коштувало величезної праці і грошей. Деякі були гуцульські теслі і робітники найшли постійний заробок. Платили добре, ціну, якої вперед небувало. Теслі брали і беруть і нині по дві, три й по чотири корони денно, як до теслі. Звичай денний робітник бере пересічно дві корони. Заробок за всіди є, як в літі так у зимі, навіть не стає деколи гуцульских робучих сил і спроваджують на короткий час чужих людей, навіть Італійців, Швабів і Волохів. Але знаю, що найрадше беруть руских робітників. З робітниками обходять ся, загально взявши, по людски. Де мож передати роботи безпосередно гуцулам підприємцям, то радо робить ся. Виплати за роботу і плавбу виконують ся раціонально. Гуцули ма-

ють до квітков акційного товариства повне довіре. Урядники відносять ся до людей людяно. Коли можуть робити пресию на них, аби не промарновували зароблений ґрiш, то роблять, я сам видів пераз, як один або другий урядник ганьбив, або напминав робітника, на що промарнував гроші в коршмі. Не без того, щоби десь там один, або другий урядник непроґрiшив ся, але (се всюда буває) я беру справу загально.

Попри акційне товариство маніпулюють і торгують над Черемошом і жиди; але раціональний спосіб веденя того підприємства зі сторони акційного товариства змушує і тих жидів вести й своє підприємство ретельніше, як се у жидів буває, хоть жиди відшкодовують ся на гуцулах за те в иньший спосіб.

Вартість лісів підскочила високо в гору. Не без того може, щоби не визискувано гуцула при купні лісів всякими купецкими хитроцями, але певно, що й в приближеню не в такий нелюдский спосіб, як се жиди роблять. Взагалі може не одно дієть ся й зі сторони акційного товариства, що не повинно бути, як се кожде таке підприємство діє. Але ясравого такого я не видів ніколи і не знаю нічого такого, тай не можу знати, бо не маю і не можу мати вгляду в їх внутрішню господарку. Идеалів тут, розуміє ся, не можна шукати, а хіба що спитати себе, чи се акційне товариство гірше чи ліпше від других таких підприємств? Тай чи було би гірше чи ліпше, як би оно уступило?

Коли зважимо, що те товариство принесло у руску країну такі великі міліонні гроші, розвинило постійну роботу над Черемошом і Путилівков, а великий промисл над Прутом (шарова трачка), та дав рускому людови вдовж Черемоша, Путилівки і Прута постійний і ретельний заробок, то яким чином маємо ми рацію ворогувати против того товариства? Є велике число руских людей, що єдино ліпше із зарібку при тім акційнім товаристві живють, і то ліпше живють, як другі; я говорив з тими людьми і они вдоволені.

Такі рахунки і кривди, як се дописуватель «з над Черемошю» наводить, о скілько я розумію ся на тій справі, се совсім нерічеве трактованє справи. 400.000 ковоків невироблюють ті люди річно а ледви чи за три роки кілько. З плавачков ковоків також не так ся має як там описано. А вираховуванє тих зисків, які має мати товариство на гуцулах іза плавачки ковоків, се подібне до тої рахуби яку розвела жінка з мужем над яйцем, що курка знесла. Що може все із того яйця за стадо курий вийти, а кілько грошей вплинути? А що за ті гроші жінка собі купить? Муж знов иньшу рахубу мав, та перечили ся, яйце впало, розбило ся і розбилсь також всі мріі-богацтва. Таж такі справи треба брати реально і без зависти. Я тільки знаю, що тепер акційне товариство предовжає підприємство над Черемошом не задля заробку а лише задля того, щоби не допустити конкурента на свою шию. Точка тихже та підприємства лежить в Румунії і в Дорні. Часть акціонерів у Відни вже від трох літ є за тим, аби підприємство над Черемошом звинути. Лише страх від конкуренції, тай також щоби не відняти много людям хліба, який найшли при тім товаристві, здержує єго від звиненя підприємства над Черемошом.

(Конець буде).

Державна рада.

По відчитанню внесень та інтерпеляцій приступлено до нарад над

наглим внесенем пос. Бергера

в справі відослання закону про субвенцію для Дунаєвого товариства до комісії. Внескодавцеь виголошує свою кількогадинну обструкційну бесіду, а підчас того приходить до скандалічних сцен між Шенереріянями а Вольфом, якому закидують перекупність. Обкидано себе найординарнійшою лайкою і грожено полишниками. По промові пос. Бергера відкинено в голосованню его внесень, а президент перервав засіданє.

Переговори з всенімцями

вели ся підчас перерви, президента Фетера при уділі міністра скарбу Бем-Баверка, щоби цофнули свої нагли внесенєня. Вкінці Німці згодили ся на се, а так само цофнули свої нагли внесенєня і Чехи.

По перерві

полагоджено нагле внесень пос. Кубра в справі закау означуваня областей для закуна бураків до цукроварень, приймаючи наглість і саме внесене серед оплесків, а відтак в формі наглого внесенєня приступлено до полагажденя правительственних внесень, які комісія бюджетова полагодила на вчерашнім засіданю, іменно справу

емеритур і вдовичих пенсій

побиравих після давного виміру перед введенем в житє нового емеритального закона.

Пос. Носке виіє резолюцію, розширюючу підвишку емеритури також на пенсіоністів жандармерії. По короткій дискусії прийнято закон враз з внесеною резолюцією.

Дальше полагоджено без дискусії в другім і третім читанню закон в справі признаня пупілярного забезпеченя довжним облігаціям центрального «Союза чеських і німецьких шадниць в Чехах».

На сім замкнено засіданє і назначено слідуоче на нині о год. 11. перед полуднем.

НОВИНКИ.

— Календар. В суботу: гр.-кат. Юстина; рим.-кат. Василия. — В неділю: гр.-кат. Сошествіє Св. Духа; рим.-кат. Віта і Модеста.

— Посол Барвіньський поставив на засіданю в середу нагле внесень в справі підмоги державної для Радехова, навіщеного вдруге великим пожаром.

— 3 Наукового Товариства імени Шевченка. Дня 16. червня, в понеділок, о 5. годині пополудни буде засіданє історично-філософської секції з таким порядком: 1) Александер Лаза-

ревський, реф. М. Грушевський. 2) Польско-руські відносини XVII в. в новім представленю, реф. С. Томашівський.

— 3 Тернополья пишуть нам: Кацауска безличність „Галічаніна“ переходить часом всяку міру. З нагоди страйку учеників V кл. против проф. Дорожинського „Галічанін“ як звичайно добачив у тім з одної сторони „одичініє найдократов“ а з другої злобу Українців, котрі підбунтували учеників навіть Поляків против так заслуженого і поважаного педагога як Дорожинський, лише для того, що він членом „руско-народної“ партії. Та при тім всім показало ся, що навіть у „Дзєніка польского“ більше ще, хоч взагалі дуже мало, сумліня та встиду чим у „Галічаніна“. В однім з послідних чисел він помістив допись з Тернополья, походячу від личности, що стоїть дуже близько школи, та проте добре знає шкільні відносини, що слідство, яке в справі страйку вело ся, не виказало ніякого впливу української партії на руску молодіж у тім напрямі, щоби та молодіж страйкувала против проф. Дорожинського. Дописуватель „Дзєніка“ бачить причину страйку в „плохосці“ і легководности молодіжи, а при тім вихвалює такт Дорожинського. Сю допись „Галічанін“ сейчас передруковав, але допустив ся маленкої нікчемности, якої его тверде, московске сумліне і не відчуває. Він помістив похвали про проф. Дорожинського — а ту часть дописи, де говорить ся, про те, що русько-українська громада в страйку ніякої участі не мала, — пропустив. Та чи єму се першина? Однак та его брехня таки зашкодила найбільше его кацаускому педагогові. Поляки таки не дали ся надуті так легко, як его читателі — та при тій нагоді, пригадали у „Куриєрі“ каваряни та корчемні подвиги пана професора — а тернопільський „Подольнін“ писав прямо, що сей педагог, звісний у цілї міст з своєї „крефкосці“ не може мати у молодіжи взагалі, а не тільки у рускої — ніякої поваги. Тож панове з „Галічаніна“ брехня не вдалась! — Широка „русская“ натура гаспадіна Дорожинського не подобалась не тільки Русинам, але навіть Полякам і жидкам, та тому они і збунтувались. — Тому і не може бути бесіди про те, щоби тернопільські Русини бунтували молодіж против проф. Дорожинського, а то хочби і длятого, що того „гаспадіна“ ніхто за Русина не вважає та до него не має під тим зглядом ніякої претенсії. „Гаспадіна“ професор не говорить ніколи інакше як по польски, та не валежить до ніякого руского товариства. Тай нема над ким дерти ся! Ми вповні раді, що таких педагогів не зачисляемо до своєї партії — такі бісери лишаємо „Галічанінови“.

— 3 „Рускої Охоронки“ у Львові. Другі загальні збори сего товариства відбули ся дня 30. мая с. р. в школі ім. Шевченка. Збори відкрила голова товариства п. Грушівска гарною промовою, в якій представила діяльність і заходи виділу коло розвою Товариства, а вислідом їх є заложено „Захоронки для дітей“ у Львові при улици Бема ч. 9. На председательську зборів запросила паню Ев. Барвіньську а на секретаря пана Мудрака. — По справозданях секретарським і касовім на внесене контрольної комісії загальні збори уділили уступаючому виділови одногласно абсолютній. При виборі нового виділу

головою вибрано О. Лучаківську, а до виділу війшли пані: Коцовска, Грушівска, Стефановичева, Панькевичева, Гнатишакова, Ігнатівна, а заступницями вибрано п. Мудракову і Спожарську. До контрольної комісії війшли пані: Білецька, Паньковска і Наконечна. При тоці внесень забрала слово в справі розвою товариства переважна часть присутних. Горьча дискусія вивязала ся при справі основуваня захоронок по селах.

— Велика запомога. З 4.000 К. назначених на запомоги для сокільских товариств в Галичині краввий виділ уділив львівському рускому „Соколови“ як на сьміх аж 100 К.

— Іменованя. Краєва шкільна рада іменовала: Влад. Фірлея стар. учителем і Вал. Криницьку мол. учителькою в Бічу; М. Бурштинівну стар. учит. в Соколові; Ів. Маркевича мол. учит. в Руднику; Кел. Патлевинову мол. учит. в Скалі; Стан. Гучинську мол. учит. в Буцневі; Ів. Коцельного управителем 2-кл. школи в Білій.

— Запомога на наукові ціли. Міністерство торговлі уділило меліораційному інженерові краєвого виділу п. Корнелі запомогу в квоті 1000 К на виїзд за границу в ціли студіюваня водних доріг.

— Нові славянські народи. Урядовий спис населєня подає число населєня Реки (Фюме) в 1900. р. на 39.542 душ. Після народности є: Італійців 17.354, Мадярів 2.842, Німців 1.945, Іллірійців (!) 5.146, Хорватів 7.497, Словінців 2.251, Славян (!) 1.241, Сербів 55 людей, що говорять сільским язиком, 863. Таке творєнє Італійцями нових народностей має служити на те, аби виказати свою більшість.

— Щасливий скок. Вояк 95. п. п. приїхав оноді зі Львова до Залічк на похорони своєї матери. При відїзді, пригроблений нещастєм, бо і батька лишив дома хорого — прийшов на дворець, коли поїзд вже відїхав. Зі страху, що одержить кару за спізнєнє, вояк попав в ще більше зденерованє і скочив з моста, високого на 30 м. до Дністра. На щастє не упав на каміне, які сторчать в воді, але трафив на глублинь. Зимна вода прохолодила горячі нерви вояка, так що сам вплив на беріг, де заняла ся ним жандармерія.

— Обманство. Часто можна чути, що якийсь там жид одурив нашого неписьменного мужика при купні, платячи єму фальшивим банкнотом. Годі дивувати ся сему, коли навіть касієра зміг якийсь панок обманити фальшивим банкнотом. „Зчас“ доносить про отсю подію: Франц Ленжияк з Бродів коло Кальварії зебрид. прийшов перед кількома днями на залізничу стацию в Кальварії зебр. і зажадав карти до Кракова. На заплату подав залізничому касієрові банкнот на 1000 К. Касієр зміняв банкнот і заплатив Ленжияку, чи не має дрібних грошей на заплату карти. Ленжияк сягнув до кишени виняв потрібну квоту і заплатив за білет, а окремо згорнув 1000 К за зміняний банкнот. Коли Ленжияк відїйшов, касієр пізнав, що став ся жертвою безличного обманства, бо той 1000-коровий банкнот є... реклямою чеського підприємства. Сейчас почав шукати Ленжияка і найшов его на пероні та відобрав веі 1000 К. В Кракові віднашла Ленжияка поліція і замкнула.

— Пригоди на провінції. В часі бурі коло Дро-

11)

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ПАРАЦЯ.

комедия в 3 актах зі сьпівами.

Сцена XXIII.

ВАСИЛЬ, ІВАН.

(За сцени чути голоси, відтак виразно розуміти слова).

ВАСИЛЬ.

Се Федорчакова хата? Клима Федорчака?

ІВАН.

А ви, пане, звідки знаєте Федорчака?

ВАСИЛЬ

(на сцені).

Уф, ледво найшов я вашу хату. Все тут змінило ся. І залізниця розтягнула ся через долину і стация в самім селі... Я ледви трафив на стежку. Але тепер вже і стежка поперегороджувана плотами; а хат нових побудували стілько, що я ледви не заблудив в ночи.

ІВАН.

А ви може знали наше село, коли ще не було залізної дороги?

ВАСИЛЬ.

Ей, парубче, чому би не знав! Таж я зріс тут в сій хаті змалку і ті стежки донтав своїми босими пятами.

ІВАН.

У нас зросли? А хтож ви такий, вибачте, бо і я тутешний, сусід... змалку зріс у своєму селі.

ВАСИЛЬ.

Таж не хто иньший, лиш брат Климів — Василь Федорчак.

ІВАН

(хрестить ся з ляком).

Сьвят Господь при вас! Василь Федорчак? Адже ви умерли?

ВАСИЛЬ.

Я умер? Борше ти, вибач, з глузду зїхав!

ІВАН.

Ми-ж вас вже давно погребали і відплакали.

ВАСИЛЬ.

Чи ти здурів, парубче, чи з мене ти робив дурня? Веди мене до господарів — от це, виджу — сьвятять в хаті.

ІВАН.

Не поведу вас, пане, бо ваша братова зімліла би, якби вас побачила проти ночи.

ВАСИЛЬ.

Вони-ж писали до мене листи, от, ще недавно. Прецінь знають, що я живий і здоров.

ІВАН.

Коли знають, то аж тепер не поведу! Она вже таки вмерла би зі страху, якби вас побачила.

ВАСИЛЬ.

Чогож їм так лякати ся мене? Я переїхав ців сьвіта і мене ніхто не лякав ся.

ІВАН.

Они мають богато на сумліню. Климів добрий чоловік, але мягкий тай через цілий рік торгує по містах, а Явдоха захланна тама, що ваної сироти не пожалувала. Хату винаймають гостям, ґрунти продали, а Парацю пустили в найми.

ВАСИЛЬ.

Що, мою доньку в найми? А деж она тепер, моя Параця?

ІВАН.

Приїхала сюди зі своїм паньством на купіль. — Може вас ніхто не пізнає, то найліше скажіть, що Василь таки помер, а ви его приятель,

гобича убив грім 11-літнього сина селянина Василя Петрушака.

Ф. Шенбах з Журавна згубив підчас їзди залізницею до Львова калитку, в якій було 5.000 К., 44 рублів паперових, 25 марок і вексель на 2.800 К.

— Розвяване читальні «Просьвіти». Ярославске староство розвязало читальню «Просьвіти» в Ришківій Волі на донос тамошного війта, що жив в незгоді з читальниками.

— Гроші з ослаченими головами. Перед 20 роками в Сполучених Державах північної Америки вибила вешингтонська менниця кількасот тисяч 10-долярівок, на яких американський орел перевернений представляє ослачу голову. Такої шутки допустився якийсь англійський ритівник відправлений зі служби в менницю. Перед відходом вирив він форму на 10-долярівки і відїхав до Англії. Коли гроші пішли в обіг, замічено аж тоді підступну шутку, але аби не викликувати заколоту, правительство не стягало урядово сих грошей, лише в міру напливу їх до кас, казало їх нищити. Досі стягнуто лише половину сих «ослачих» грошей, а прочі находять ся ще в обігу. За ними пильно пошукують нумізматикки і платять за них солоно. Недавно продано таку 10-долярівку в Чикаго за 700 долярів.

— Мільонови обманці. Справа Тереси Гумберт починає вливати на політику. Звісно, що генеральним прокуратором, який веде процес Гумбертової, є Більот. Отже сему панкові висказав оноді міністер справедливости Вайє дотинкову заяву, що викликало знов бурю в радикальній прасі. Праса виступає остро против міністра, що звирив ся зі своїх плянів перед співробітником «Echo de Paris». Новий кабинет уважає собі за одну з точок програми укарати всіх винних в справі Тереси Гумберт без огляду на їх політичні переконання. «Не хотіли мені — оповідав міністер Вайє до співробітника «Echo de Paris» — повірити теки міністра задля того, що я виступав яко оборонець одного з вірителів Гумбертової, та що поміг до викриття сего величезного обманства. Я не годив ся з гадками моїх товаришів, противно я думав, що для того, що я відкрив обманство, я повинен одержати теку міністра. Товариші мене услухали і вибрали міністром». Дальше оповідав Вайє, що в процесі Лятанього, якого боронив, приходила пані Гумбертова в товаристві Жакена. Слідчий судия обходив ся з нею, немов би она була жертвою банкира. Се протекційне поведене слідчого судий як також і прокуратора Більота, розлютило Вайєго, що зажадав від сучасного міністра скаргу Каїля видсена, чи від спадщини по Кравфордї платити пані Гумбертова податок. На те не отримав жадної відповіди, а натомість адвокат Гумбертової Дібуї дізнав ся про се довірочно і грозив Вайєому жалобою до ради дисциплінарної палати адвокатів. Аж коли отворено касу Гумбертової з імовірними мільонами, зробив Вайє іменем банкира Лятанього карне донесеня, але не на руки Більота, лиш на руки прокуратора Гербо, який сейчас зарядив слідство против Т. Гумберт. На останку заявив міністер Вайє згаданому співробітнику, що ужие всіх ему прислугуючих средств, щоби увязнити обманців, а генерального прокуратора Більота усуне з уряду. Оноді прийняв Вайє Більота на авдїєнції, яка тревала півтора години.

— Міллеранд яко адвокат. Бувший соціалістичний міністер торговлі в кабінеті Вальдек-Руссо, Міллеранд, повернувшись до адвокатури і оноді бачили вже его Palais de Justice.

— Конкурс на посаду окружного лікаря в Вибранівці розписує повітовий віділ в Бібрці з речинцем до кінця червня с. р. Платня 1440 К річно.

— Дрібні вісти. На шляху Біла чортківська-Заліщики привернено рух поїздів, здержаний задля усуненя насипу. — Директор почт радник двору Сеферович виїхав за двомісячною відпусткою. — Др. Вол. Козловский зложив посольський мандат до державної ради, який мав з більшої посілости. — Ректором краківського університету вибрано д-ра Тадея Громницького, професора богословського віділу.

Посмертні оповістки.

О. Володомір Розлуцкий, парох в Глібові, скалатского деканата, упокоїв ся у Львові дня 11. с. м. в 39. році життя а в 14. р. св'ященства. В. в. п.!

Телеграми.

Відень, 13. червня. Прибув ту князь Генрих, муж голяндської королевої Вілгельміни.

Відень, 13. червня. По зборах дїстарів, на яких запротестовано проти проволканя нарад в парламенті, кілька сот учасників віча устроїли демонстрацію перед парламентом проти Всенімців і Молодочехів.

Рена, 13. червня. На пароході Льюйда привезено з Китаю тіло помершого в Шангаю секретаря австро-угорского посольства, кн. Шварценберга.

Петербург, 13. червня. Довосять, що є вигляди на заклочене російско-болгарської умови.

Дункерка, 13. червня. На кораблі, що прибув з Індій, померли дві особи на чуму.

Петербург, 13. червня. Процес проти Лекерля, який виконав замах на віленського генерал-губернатора Валя, покінчив ся засудом Лекерля на кару смерти через повішеня. Засуд виконано дня 10. с. м.

Париж, 13. червня. За Гумбертовою пошукують аж в Сибєрії, бо здає ся, туда утікла ціла родина Гумбертів.

Сибїленорт, 13. червня. Стан здоровля саксонського короля є грізний.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту «Дністер» у Львові, стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою, за місяць май 1902.

Table with financial data under 'I. Стан довжний:' including items like 'Удїли членів', 'Фонд резервовий', 'Спеціальна резерва страт', etc., with amounts in kopecks and rubles.

Table with financial data under 'II. Стан чинний:' including items like 'Позички уділені на скрипти і векселі', 'Готівка в касі з 31. мая 1902', etc., with amounts in kopecks and rubles.

Членів прибуло 44, убуло 9, остає з кінцем мая 1902 всіх членів 2180 з 2267 декларованими удїлами в сумі корон 113.350.

Стона процентова від вкладок 4%, від позичок уділюваних з провізєю на кошти адміністрації 6 1/4%.

Львів 8. червня 1902.

приїхали з Америки зробити порядок зі свадьчиною. Таким способом найліпше довідає ся самі всього.

ВАСИЛЬ.

Певно, що не пізнають! Замість довгих кучерів у мене тепер борода по пояс, а одїж не та і цілий мій вигляд не такий, як давнійше. Се не зла рада, спробуєм! — Хтось надходить з хати.

Сцена XXIV.

Тїж, ЯВДОХА, КЛИМ, ПАРАЦЯ.

ЯВДОХА

(в сім'ї). Та іди-ж бо старий, подиви ся, хто там крутить ся по обістю.

КЛИМ.

Ой, недоленько-ж моя, навіть не дадуть відсапнути по їді. (Коло дверей голосно мов зі страгом). А хто там? Га?

ІВАН

(спокійно). Се я з одним паном з Америки.

КЛИМ.

Звідки? Аж з Америки? От не дурно мені снів ся Василь...

ЯВДОХА

(кричить). Чого ти мені волочиш ся коло хати, Іване?! Вже знов щось видумав, ти брехуне свїтовий. Якась Америка тобі привидїла ся. Рушай мені з мого обістя!

ІВАН

(нишком до Василя). Не дайте нічо по собі пізнати. Тримайте ся добре (відходить).

ВАСИЛЬ.

Іван правду каже, я приїхав просто з Америки.

ЯВДОХА

(налякала ся). Ой, Боженьку, чий се голос?

ВАСИЛЬ.

Називаю ся Іван Талпап. Я був добрим приятелем вашого небіщика брата.

КЛИМ.

Небіщика: То такий він небіщик? Ох, прости Господи грїха! (заломлює сумно руки).

ЯВДОХА

(привітно). Ой, ой, як я налякала ся... Ваш голос, паноньку, такий подібний до Василевого, гейби то він сам говорив. Ой, ой! Я гадала, що се якісь

чари, не згадуючи проти ночі, яка душа з того свїта.

ВАСИЛЬ.

Его душа вже там, звідки не вертає ніхто. А мене просив перед смертю, аби я відїдав его доньку в старім краю.

ЯВДОХА.

Просимо, просимо ласкаво до хати. — Ой, ой, як я налякала ся!... Пан струждені, з далекої дороги. (На вхідю Парацию), А отсе дївчина Василія небіщика. От, сироте, на яку гарну дївчину виросло при нас! А тепер я даля між панів, най вчить ся доброго розуму.

ВАСИЛЬ

(сердечно). Парацию! (бере її за руку). Ходи сюда дитино до свїтла, най я подивлю ся на тебе! (Дивить ся звилло на чудовану Парацию).

ЯВДОХА

(на сторонї до Кліма). Мусимо его файно приняти, аби не наробив нам біди. А ти, старий, памятай, що машини говорити!

ВАСИЛЬ.

Виросла як, а яка гарна... мамині очі, мамині коси... моя ти Парацию!

ПАРАЦЯ.

Ви, ви, пане, знали мою маму?

ВИСОКИМ Ц. К. НАМІСНИЦТВОМ КОНЦЕСІОНОВАНЕ
БЮРО ПОДОРОЖИ і СПЕДИЦІЙНЕ
 СОФІЇ БЕСЯДЕЦКОЇ, ОСЬВЕНЦІМ, ДВОРЕЦЬ

продає
 білети залізничні
 окружні

корабельні карти
 I-шої і
 II-гої класи

як також карти межипокладові для переселенців до Америки.

★ Ціни найнижчі. ★ Виміна грошей. ★

Проспекти даром і оплатно. (12-26)

— Санітарного радника д-ра Барвіньського Во-
 долічний заклад Ельгерсбург (оснований 1837).
 Сезон від 1. марця до кінця падоліста. 150 до-
 бірво устрових комнат і 4 вілі з романтично
 полсженем замком. Станія залізничі Plaue-El-
 gersburg-Ilmenau. Всякі водолічний процедури,
 електротерапія, масаж, лічничі гімнастика, Мі-
 челя тучне лічене, диететичне і кліматичне лі-
 чене. Особливо надає ся сей заклад до ліченя
 неврастенії, гістерії, гіпохондрії, поражень, сер-
 цевих недуг, нервової астми, жолудкових недуг,
 безсорности, ревматичних і гостевих недуг, не-
 докровоности, золотухи і т. п.

Ціни вельми умірковані.

1. Мсикане почавши від 1 марки (60 кр.)
 до 5 марок денно з прислугою.

2. Цілий харч дневно 4 1/2 марки (1. свіда-
 не, 2. свідане, обід (table d'hôte — 4 даня — в
 неділю 5) вечеря).

3. Все лічене, всякі пропедури і купелі з
 лікарскою заплаатою і купелевою прислугою 2
 марки денно. Перша конзультація числить ся
 окремо 10 марок.

Положене вельми здорове і гарне серед
 Туринського Ліса (560 метрів над плесом моря).
 О всякі виясненя і подрібні проспекти звертати
 ся треба до:

Sanitätsrath Dr. Barwiński's Wassenheil- u. Kur-
 stall Bad Elgersburg im Thüringerwalde.

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Лев Лопатинський.

ЯБЛОЧНИКАР

комедія в 1 актї, опрацьована після
 німецького.

Ціна 40 сот.

Набути можна в Ставропільській книгарні у Львові.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

**Банку
 Гіпотечного**

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім кур-
 сі деннім не числячи ніякої
 провізії.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна
 Найславнійша програма!
 від 1. до 15. червня 1902.

При співучасті військової музики 30. п. п.

1) Увертура. 2) Сестри Pometelli, воздушні
 артистки. 3) Schütz і Werr, тирольські дуєтисти.
 4) Marie і Maar, туристка і селянка. 5) The Oti-
 nos, найславнійші американські пародисти екс-
 центричні. 6) Mr. Ronard, зі своїми псама (живі
 образи). 7) Орхестра (Реклямограф). 8) La belle
 Valesca, зі своїм репертуаром „Retour de Bal“.
 9) Les Berlov'es, французский дуєт. 10) Mr. Ale-
 ksander, колова їзда на столі. 11) Американський
 біоскоп, нова серія живих фотографій.

Що дня о 8. год. вечером велике предста-
 влене. В неділю і сьвята два представленя. Що
 п'ятниці High-Life представлене. Білети вчасній-
 ше можна замовляти і набути в конторі Пльона
 при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

— Новий дівочий інститут у Львові. З огляду
 на се, що многим приходить з трудностю при-
 містити свої діти в інститутах за оплатою 40 К
 місячно, рішило тов-о „Клуб Руснок у Львові“
 отворити в вересні с. р. інститут дівочий ім.
 св. Ольги, де мали-б примічене учениці шкіль
 публичних і приватних. За доплатою місячною
 24 до 30 К дістануть інститутки мешкане, харч,
 опал, світло і услугу, як також стараний до-
 гляд домашний. Родичі, що хотіли-б примістити
 свої діти в Інституті св. Ольги, звольте зголо-
 сити ся письменно, залучивши свідодство убоже-
 ства, на адресу п-ї Марії Білецької у Львові, ул.
 св. Софії ч. 9А, найдалше до кінця червня. —
 Речинець короткий, бо товариство мусить огля-
 нутись за відповідним мешканем. — Кождий
 зрозуміє, що за так низьку ціну годі при тепе-
 рішній дорожні, та ще у Львові, дати дівчаткам
 удержане, але Виділ' постарав ся о покритє не-
 добору сего дешевого, а конечно потрібного Ін-
 ститута. — З Виділу Клубу Руснок у Львові.

„Тревоги автора і видавника“
 (гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та
 в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері ви-
 посить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою
 35 сот.).

ВАСИЛЬ

(схаменув ся).

Таак... від твого батька... розповідав мені...
 я приїхав з Америки...

ПАРАЦЯ

(дуже радісно).

Від батенька з Америки! То вони живі, не
 вмерли?

ЯВДОХА.

Дю на тебе, дурна! Коли я тобі ще каза-
 ла, що вже небіщик. (До Василя) Прошу до ха-
 ти, пане, тепер ніч коротка. (До Параці) А ти
 іди за своїм ділом, аби пани не сварили.

ВАСИЛЬ.

Я... я... завтра тобі розкажу про батька. Не
 сумуй дитинько! всьо буде добре (відходить, з
 любовою озирючись на Парацю).

ПАРАЦЯ

(стойть хвилину, потому заридала).

Ой, таточку мій солоденький. Не буду я
 вже тебе виділа, не буду! Не буду твої руки
 цілувала, не буду твої ноги обнімала? Не по-
 благодарюш мене до вінця своїми словами, як
 я тебе на смерть не обмила своїми сльозами...
 (Плаче коло угла хати).

Сцена XXIV.

ТРАЧКЕВИЧ, ГАНЯК, ГАНЯКОВА, ЯРИНА.

ТРАЧКЕВИЧ

(на порозі).

Яка гарна, місячна ніч. Звідеи до місточка
 лише один скок.

ГАНЯКОВА.

Якжеж ви поїдете тепер в ночи аж до мі-
 сточка? Мені справді совісно, що задля нас ви
 мусите шукати нічлігу...

ТРАЧКЕВИЧ.

Се найменча річ, пані добродійко. Мій кінь
 сам собі присьвічує дорогу (запалює ацетилінову
 лампу від колеса і освітлює групу в дверях).
 Хоть тяжко мені прощати паньство, але не хо-
 чу вам красти ночи. А ті милі хвилі, які я ня-
 ні перебув з ласкавим паньством, зачислю до
 найсьвітліїших картин мого житя.

ГАНЯКОВА.

Го, го, пересад!

ЯРИНА.

Се лише чемність з вашої сторони.

ТРАЧКЕВИЧ

(зворушений).

Ні... справді... мені було дуже, а дуже при-
 емно... по правді се за мало сказано. (Стискає

сильно руку професора). Отже завтра раненько
 пане професор?...

ГАНЯК.

А так... Що таке завтра раненько?

ЯРИНА.

Забув вже? Прогулька на Зелемінь, — пре-
 дінь ми вже так уложили ся.

ГАНЯК.

Ага так, прогулька, розуміє ся... завтра ра-
 ньенько.

ТРАЧКЕВИЧ.

Я привезу з собою вино на виправу.

ГАНЯКОВА

А ми наготовимо меринді.

ГАНЯК.

Ага, о! треба завязати собі гудз на хустин-
 ці: я маю постарати ся о провідника і коня з
 бесагами (зав'язує).

ТРАЧКЕВИЧ.

Отже завтра до милого побаченя!

ВСІ.

До побаченя! Добраніч!
 (Трачкєвич від'їздить. Ганяки глядять за ним з
 порога, Параця плаче коло угла. Заслона спадає).

Конець II акту.